

SZÉKESFEHÉRVÁR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nádor-utca 7.
TELEFON-SZÁM: 110.
Hirdetések és előfizetési pénzek a kiadóhivatalba küldendők.

Felolvasó szerkesztő és kiadótulajdonos
FÉNYES LÁSZLÓ.

Előfizetési árak:
Egy évre 16 Kor. — Fél évre 8 K. — Negyedévre 4 K.
Egyes száma ára: 10 fillér.
A lap megjelenik: Hétfőn, szerdán és szombaton este 6 órakor.

Kossuth Ünnepek.

Tegnap, vasárnap zajlottak az utolsó Kossuth-ünnepségek, sőt a falvakban majdnem mindenütt e napon tartották meg a nemzeti emlékezés napját. Eddig a következő helyekről érkeztek be tudósításaink:

Székesfehérvárott a „Kossuth Lajos astartal társaság” vasárnap este tartotta ünnepségét, az előírt program szerint. Az ev. ref. és Polgári Dalkör ének előadásán s Hess Anna, Arany Sándor és Hermann Nándor szavatainak kívül az estély főpónja az elnöknek: dr. Say Viktornak ünnepi szónoklata volt, a ki frásis mentes, de meleg, őszintén leltés szavakban ismertette az ünnepelés jelentőségét.

(A mohai népiünnep).

Mohán teljesen a nép ünnepe volt azon a nagy-szabású ünnepélyen, a melyet Babay Kálmán függetlenségi pártelnök rendezett a környéki helyi községek népe részére. Moha, Keresztély, Izsa-Szt-György, Bónák és Moór népek ezer számban voltak a mohai park alatt elterülő mezőségeken, sőt Székesfehérvárról és a távolabbi vidékekről is sokan jöttek el. A vármegye képviselőiben a járás népsémet főszóhabrigya Kálmán Vincze volt jelen, továbbá a környéki főbírók, bírók és tisztartók között ott voltak Grünfeld Jakab, Grünfeld Ignác, Grünfeld Pál, Kosa István, Moysér György, Schwartz Ármán, valamint a községek jegyzői valamint Sadra Gyula a székesfehérvári függetlenségi párt elnöke, Havranek Antal, Flits Miklós, dr. Adler Béla s néhányan mások. Érdekes, hogy megyeri Krausz Lajos ur, a budajki főbírók nem tartotta érdemeseznek az ünnepélyre elmenni, de elklátte egy francia hölgy vendéget, a ki a városágra e nép közt is főúr csipke tolatte ment el a külföldi nést kellett. Megyeri Krausz Lajos ur jobban tenné, ha a magyar nemzet ünnepét ne elantessék mulatására használná fel. Hogy ő odahaza maradt, az csak azon a réven tñnt fel, hogy a nemzeti ünnepre egy parisi orleum énekesnő kldöttél el maga helyett. Meglehet, hogy Krausz Lajos urat méltóan képviselte a csipkeruhás hölgy, de a ma-

gyar nép szívesen lemondott volna Krausz Lajos úrról és képviseléséről egyaránt.

Az ünnep maga, ez epizódok eltekintve, igen jól sikerült.

A mezőség közepén zászlókkal körülvett emelvény és sátrak körül gyülekezett a nép, a mely részben szekereken, de legnagyobb részt gyalog érkezett az ünnepség helyszínére. Délután 3 órakor megindultak a orgány- és fúvós zenekarok s az emelvényen Somogyi Gyula, Moha község érdemes jegyzője szép szavakban üdvözölte a vendégeket. Azután Babay Kálmán pártelnök egy lelkes és sok helyütt megragató szónoklatot mondott Kossuth Lajosról, Rákóczyval állítván párhuzamba. Majd Magyar József szavalt s végül dr. Varsógh Zoltán beszédet mondott, a melynek hangja itt-ott inkább kortes beszédnek illett volna. A szónokokat a nép sűrűn megjelentette.

Azután vette kezdetét a mulatság. Először lövésny volt, a melyen a versenyzők nyereg nélkül, szőrín ültek meg lovaikat. Első lett (20 kor. díj) Mészáros János Keresztéről, második (10 kor. díj) Kádor János, harmadik (5 kor.) Kálmár Sándor Mohárról. Most gyors futás következett, vagy 120 versenyző közül elsőnek Pinks István érkezett be Székesfehérvárról. A pózna-mászás első díját Polgányi József vitte el, a ki 11 mpercz alatt guggolt fel a csapuz pózna tetejére. Második Zalka György 15 mpercz alatt.

Közben megindult a tánc, a hűvös esti szellőben vígan repültek a szép kereszties leányok, majh menyecskek víganót, estére kelve pedig (tíz) játék volt, szás és szás rakéta eregetven fonyót a busozó nap sugarai után.

(Egyéb ünnepek.)

Velenzén szintén vasárnap volt az ünnep. Délélt az ev. református templomban volt istentisztelet, azután a községházra vonultak, a hol br. Mandorff Géza tartott egy remekbe illő szép szónoklatot, a nemzeti ünnep jelentőségét fejtegetvén.

Sárbogárdon olyan imponás módon folyt le a Kossuth-ünnep vasárnap, hogy az soká emlékeztetés lesz a kis város polgársága körében. A fel-

lobgózott városban mindahárom felekezeti istentisztelet tartott. A róm. katolikus templomban volt először, a hol Fodor Ferenc plébános tartott gyönyörű beszédet, majd az ev. református templomban Forgách Endre lelkes mondatok nagyhatalú orgánát s végül az izraelita templomban Lélay Ignác rabbi és Berger Vilmos tanító mondatok megragató imákat: A község vallásfelekezeti különböző nélkül zsufoldig megtöltötte a templomokat. A katolikus templomban részt vettek a reformátusok és zsidók, valamint fordítva is. Délután körmenet volt az utcákon, népgyűlés, majd kivágás, ragyogó transparentekkel is. Este 20 óráig tartott lakoma volt, a hol Forgách Endre, a jeles szónok mondatja az ünnepi beszédet.

Modrott a polgári olvasókör vette kezébe az ünnepély rendezését, a moéri dalgylet közreműködésével. Az ünnepi szónok P. Klauer Gyula volt, a kinek beszédét sűrűn megjelentették. Utána Frey Ferenc szavalt egy Kossuth-órárt.

Zámolyon is szépen megünnepelték Kossuth Lajos születési évfordulóját. Az ev. ref. templomban délelőtt 10 órakor istentisztelet volt, hol Gulács Kornél lelkész tartott hazafias beszédet Kossuthról. D. u. diszközgyűlés volt a községházánál, hol ismét Gulács Kornél lelkész és Halmay György községi jegyző tartottak beszédet. Innen körmenettel vonultak az új-utczára, a hol Lizi Lukács István háza előtt egy megkösorozott nagy Kossuth-képp volt kifüggesztve. Itt a záróbeszédet Halmos György jegyző mondotta. Este bankett volt az uradalmi főépület helyiségében.

HIREK.

— Személyi hír. Dr. Buchard Blávdary Rezső főispáni titkár szabadság idejéről, a melyet mint tartalékos tiszt hadgyakorlatokon töltött el, vissza érkezett s ma átvette hivatalát.

— Epitólus. A pénteki rendkívüli városi közgyűlésnek volt egy érdekes eseménye is, a mely az ünnepi hangulatban csak keveseknek tñnt fel. Székesfehérvár s. kir. város közbönsége ugranis, ellérően a rendes szokásokról, nem hirta meg az

rohantak, s a viharból felkörübeolt, habzó hullámokra löttek. Astán mindenki félkaptá, ami épen a kezébe akadt, elkezdte vele verni a tengeri, a rettenetes tengert, mely a Bihort el akarta puztatni. De a hullámok erősebbek voltak, mint a tengeresek. A víz aláratották és elhallgattatták az ügyukat.

A tengeresezek közül néhányan fölkapott a orgánsát és őrvénybe adorták őket. A legényesség szemmel láthatóan megfoggyott: de akik még megmaradtak, tovább kldöttek, már félig vakon a átávra az egyre növekvő árban. De végre ók is kimerültek és árgesték, hogy közel van a haláluk. Azok a hangok azonban, melyek a vészdelemre figyelmeztették őket, most újból hallatszottak még pedig oly hatalmasan, hogy a hullámok szögűst is talársogták.

— Ő ti elszakultak! nem a vihar ellen kell az agyutokat irányoznotok, hanem ki kell javítanotok a hajót, Monjektet le a hajó fanekeire!

E szavakra a félholtak mind lerohantak és alaposan hozzáláttak a munkához.

Reggeltől estig dolgoztak arcuk verejtékében s csak arra az egyre gondoltak, hogy jóvá tegyék, amit tétleneségtől hibáztak. A Bihor pedig aszpon emelkedett. A remény és a bátorság a tengeresezek szívébe újra visszatért, míg végre a menyörgőben és a hullámok morajában hasonló, de asérfi mégis angyali kedvességű hang kijelentette nekik: — Még nem vesztétek el!

TARCSA.

A tengerész legendája.

Írta: Sienkiewicz Henrik.

Volt egyszer egy hajó, Bihor volt a neve, olyan nagy és erős hajó volt, hogy még a leghevesebb viharoktól és hullámoktól sem kellett félnie. Kifejezetten vitorlákkal repték keresztül még a legnagyobb hullámokon is és ére mellettei kérészetlen a tenger tükre alatt félt homoktöveket, amelyeken más hajók menthetlenül szesztróttak volna. Egyre tovább ment, vitorláján ragyogott a napfény, s olyan sebesen haladt, hogy mindkét oldalán tájékozott a víz.

— Pompás hajó! — mondták a többi hajó tengeresei.

Es néha meg is kérdésték a Bihor legényait: — Hé, emberek, hova mentek?

— Ahová a szél hajt bennünket!

— Vigyázzatok! Ott sziklák és őrvények vannak!

A figyelmeztetésre válaszul elhoztá a szél a Bihor legényeinek dalát:

Csak vígan előre!

Csak vígan előre!

Eszen a hajón nagyon boldog élték a tengeresek. Nagyrésztben és erjedőben bívta, semmi vesdélyessel nem törtöttek. Más hajókon vastagteleim uralkodott; a Bihor földézetén mindenki azt tehette, ami neki tetszett. Az élet örök ünnepe volt a hajón!

A szerencsésen kiállott viharok és szétzuzott homoktöveket csak növelték a tengeresek önbizalmát. Azt hitték, hogy nincs olyan szikla, sem olyan vihar, mely a Bihor-t tönkretethetné.

Es csakugyan, a Bihor még a viharban is büszkén és pompásan vitorlázott.

Evek múltak el. S nemcsak legyőzhetetlen maradt a pompás hajó, hanem még más hajóknak is segítségére és mentője volt és sok hajótrótt tájélt menedéket a földézetben.

De a szerencse lustává tette a tengereseket. Egyre jobban kitanultak a mesterségükből.

Végre a legényiség teljesen alpuhult s nem tudta már azt sem, hogy mi az a kötelesség. Így történthetett, hogy senki sem vette észre, mikor a hajó elkezdett gyöngölni. — A bordái nagyon megkopáltak, ottan sárbocai férdöltek a vitorlák a szél megröptetése.

Némelyik tengerész szájából még megszólalt az ez szava: „Vigyázzatok magotokra!” De a (többség) válaszolt: „Éh mit! Minket egyszerűen a hullámok visznek tova!”

Egyeser vihar tört ki, olyan félelmetes, aminő azelőtt még sohasem tombolt a tengeren. Hatalmas vízözlopok támadtak s rázuadtak rémülten, tájékozódó áthúval a Bihorra. A hajó minden pillanattban elvesztetett. Korhát gerendái rocsogtak, az egyszerre csak fölhangzott a hajón rémes kiáltás: „Bihor slyed!”

Mikor a rémület első percsi elmulat, a tengeresek szívót vak dth fogta el, mert szeretet és bátóság volt bennük a hajójuk iránt. Az agyukhoz

tanepi gyűlésre Fajérvármegye közönségét. A megye aután maga pótolta e mulasztást: Sauts Arthur a vm. főjegyzője, mint az állapán helyettese megjelent a közgyűlésen s a hallgatók sorában akart helyet foglalni, br. Földi Pál főispán azonban maga mellett a söd asztalnál ültette le a helyettes alispánját polgármesteri székre, ezzel adván meg az elégtételt. A főispán és a főjegyző együtt is távoztak a közgyűléstől.

— **A munkások sztrájkja.** Az imáron két hete tartó sztrájknak ma érkezett meg első áldatán gyümölcse. A gyalogsági kaszárnyát építő Grünwald testvérek és Schiffer cég már a múlt hét keddén magával hozott állandó évi munkásai közül 14-et, de nem dolgoztatták őket. Szerda óta csak sétálnak, várva, hogy mikép alakul a sztrájk ügye, hogy ennek befolyásával a helybeli munkásokkal egyidejűleg fogjanak a munkához. Miután azonban a sztrájk f. hó 21-ikéig sem szűnt meg, a Grünwald és Schiffer-cég ma hétfőn reggel munkába állította saját 14 emberét. Ezt a helybeli munkások megtudván, vagy 150 emberre tehető tömegben vonultak ki a kaszárnya építési területéhez, a hol nagy ribbellel csaptak, a dolgozókat szóbeli inzultusokkal illették, sőt azzal fenyegették őket, hogy köveket dobálnak meg. Miután most már a helyzet igen komolylyá vált, az egyik Grünwald és Say Ferenc építési ellenőr a rendőrségre telefonált kérésig intézkedés végett. Nyomban kivonultak a helyszínére Simon Sándor rendőrkapitány és Liszt Ferenc rendőrőrnagy 12 csendőrei. Simon kapitány felszólította a zavargó munkásokat, hogy a területről távozzanak, mindennemű igazgatóságot, fenyegetéstől vagy pláne inzultustól tartózkodjanak, mert a törvény teljes szigorral fog eljárni. A munkások erre az utóca mentek és nagy része szétoszlott, de újabb munkásokkal szaporodva, az utcán való tanácskozásuk egész délelőtt tartott. Simon rendőrkapitány d. e. 10 órákor 8 rendőrral visszazárt a városba, de Liszt rendőrnagy 4 rendőrral állandó felügyelet céljából ott maradt. A vállalkozó cég a 14 házimunkást kiállította a munkából, ellenben felfogadott még délelőtt 18 helybeli munkást, a kiket a sztrájk már kimerítette és a nyomor és családjuk éhezése rákényszerítette a munkára. Nyolcan már délelőtt elkezdtek dolgozni, de tíznek nem lévén szerszámja, csak délután állhattak munkába. Az építő cég hajlandó jó munkásokat a kívánt 1 ft 80 kr díjért felvenni és két hét múlva már 150 embert dolgoztat. A rendőrkapitány Liszt biztossal jegyzőkönyvet vettett fel és egyes tanukkal bizonyító igaztók ellenében magánosok elleni erőszak vétségő vádmén megindították az eljárás.

— **Érettségi pótvizsgálatok.** A helybeli kereskedelmi akadémiában ma hétfőn d. e. érettségi pótvizsgálatot tartottak Kövesligeti Radó egyetemi tanár, ministeri biztos és Frits Péter a budapesti kereskedelmi és iparügyek titkára felügyelje mellett. A tíz jelentésközlő helyen sikerrel vizsgáltak és pedig a következők: Ács Tibor, Boross János, Bong Árpád, Frey János Manvel Maró, Szekács Lajos, Weinmann Mór. Hármán visszavetettek a jövő évi júniusi vizsgálatokra.

— **Huszár százados és vendégglós.** Kelemenlét incidens folyt le a múlt szombaton gr. Meerwelt Miksa huszárszázados, a 10-ik huszárezred káderjének parancsnoka és Pálffy János budai-úti vendégglós között, a minek folyamánként a vendégglós most a jársbíroságnál polgári pert indított, az ezredparancsnokságnál pedig följelentést tett Meerwelt gróf ellen. Az eset száraz ténye a következő: Pálffy bárban bírja a budai-úton levő, volt Schwarz Gyula-féle parkot és a hozzá tartozó rétet, e mellett pedig jártatási joga van a huszárok káderjének. Hogy-hogy nem a huszárok többször bementek a kertbe s ott lété-

posták és lelegettették a fáttermést, a mi miatt a vendégglós éppen a kert mellett időző századosnál praeszt tett. A huszárszázados nem ért magyarral, a vendégglós pedig magyar polgár létére nem tartozik — s nem is tud — magyarul érteni. A vendégglós pausz tételéből a huszárkapitány azt hitte, hogy Pálffy gorombáskodik vele s ezért keményen rá rivalt Pálffyra. Ez erre fennhangon azt válaszolta, hogy vele ne gorombáskodjék. A százados ekkor *vállom ragadta a vendégglóst* s állítólag areal is ottte. A vendégglós, mint hogy a huszárok többen voltak, nem ottte vissza a tisztet, hanem nevével együtt, ki szemtanuja volt a jelenetnek, házába vonult s megtette fejleletését. Meerwelt gróf azután 100 koronát ígért a vendégglósnak, az azonban nem fogadta el az ajánlatot, hanem 60 korona kárterítésért a jársbíroságnál perelte be a századosot, mint a kinek lovai, szerinte ennyi értékű füvet tapostak és legelték le, az inzulntest pedig az ezredparancsnokságnál kér elégtételt. A 10-ik huszárezred parancsnokságának törvényi tiszteletében a korrektségben bízunk kell, hogy a hirtelen kezdő huszárszázadosot megfenyítik. Az ilyen egyszerű polgárok elégtételt nyereséről, — miután nem olyan társadalmi fölfogásnak, hogy önmaguk elégtételt vehetnének — a város képviselőjének és a polgármesternek is közelessége gondoskodni. Annyszor járnak közebe nagy urak kis dolgaiért, egyszer-egyszer kis emberek nagy dolgaiért is exponálhatják magukat.

— **Társasestély.** A Tóvárosi-olvasókör szeptember 24-én (szerdán) este 8 órákor saját helyiségében társasvacsorát rendez, melyre a t. kortagotok családjukkal és vendégkikkel együtt ez uton hívja meg az igazgatóság. A résztvevni kívánók felkérnek, hogy ebbeli számdékot a részvevő tagok számával együtt a körben kitétt íven f. szeptember 23-án déli 12 óráig jeleznij szíveskedjenek. Egy teríték ára 1 korona 80 fillér. Darázs Károly cigányzenekara fog játszani.

— **Halálozás.** Páta Ferenc, városunk köztisztviselőiben álló agg polgár, a Kétszázötvennégyesegyház egyetemes nyug. tisztviselője, 1848-n született, e hó 20-án 74 éves korában meghalt. Ma délután temelték el nagy részvét mellett.

— **Esküvő.** Auerbach Katica színesszónának, Auerbach Jakab helybeli polgár leányának vasárnap d. u. esküdtől örök hűséget Krón Zsigmond velenzei kereskedőnek. A polgári és egyházi esküteseket lakoma követte a menyasszony szűlei házában.

— **Gyorsírók köre.** A székesfehérvári felső kereskedelmi iskola „Markovics” gyorsírókörének e hó 21-én tartotta alakuló gyűlést Kunoss Gyula tanár úr vezetés alatt. Tiszviselőik lettek: I. előadó: Steiner Tivadar III. o. t. II. előadó: Pártos Péter III. o. t. III. előadó: Siner Imre II. o. t. Jegyző: Weisz Miksa III. o. t. Pénztáros: Lhotka István III. o. t. Könyvtáros: Békési István II. o. t. Legközelebb nyilvános ülést fog tartani a mire az egyetemes ülést felhívja a gyorsírók iránt érdeklődő közönség figyelmét.

— **Halálozás.** Rausnitz Mór helybeli vendégglós neje vasárnap d. u. 4 órákor hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése holnap kedden d. e. 10 órákor lesz.

— **Névváltoztatás.** Kohn Lázár sárbogárdi lakos „Koloman”-ra, Hasenfrazs János szárai tanító és Willibald János, valamint József gyermekai „Halász”-ra változtatták nevüket.

— **Megszűnt járvány.** A sárbogárdi ír. iskolát, miután a kanyaró a városban megszünt, ismét megnyitották.

— **Idégenek névsora.** 1902 szeptember hó 20-án. Barnai Ignác „Magyar király” szállóadjá. Heiden önkéntes Sopron, Farkas utazó Nagy-Váradi, Grünwald vállalkozó Bpest, Seide Örnagy Sopron, Szentgyörgy L. százados Sopron, Kövesligethy Bpest, B. Geyerhan utazó Bécs.

Endersz János „Fekete Sas” szállóadjá. Lieder Károly utazó Karlsbad, Barna Gyula utazó Bécs, Strós József szolgabíró Tolna-Tamási, Hauser Simon utazó Triest, Kren Aladár utazó Bécs, Deich Lajos földbíró, Fekete-pusztai, Türk József utazó Bécs.

Nyitlter. *)

KERESZTES ZSIGMOND
aszólt KREZLER S. S. FIA.
dívat, vászon és post/árulárú
SZÉKESFEHÉRVÁR
Szécs, sejt/ák ház
Alapították az 1842 évben

T. cz.

Tisztelettel kivesz tudomására hozom, hogy 69 év óta Székesfehérváron nyitlter, melyben, miut főnök, több mint 30 év óta működöm,

KERESZTES ZSIGMOND

ezig által folytatom tovább.

Nagyon kérem, tekintse ezt a névváltozást olyanakk, hogy az üzletlajdódos és vezető ugyanaz marad, de egyszerűsödésigkezők szem előtt tartva azt is, hogy ugyanazon szigor elvek maradjanak fenn továbbra is, mint ezelőt, a melyek által cégem a vevőkönözsgé anynyira megtisztelő bizalmát megnyerte. Szírgordan be-tartott mérsékelt szabott árak, lelkiismeretes és pontos kiszolgálás: ezek voltak eddig is az elveim, ezek lesznek ezután is, és remélem, hogy általuk sikerülni fog a belém helyezett bizalmat továbbra is fenntartani.

Eleget téve a számos oldalról jövő megtisztelő felhívásnak, nagy posztó és vázson raktárom mellett egyrészt ruhalékekkel, másrészt butorkékekkel és szűnyegekkel az eddiginél még sokkal nagyobb raktárt fogok tartani és remélem, hogy kitűnő minőségű árukból álló dús raktárom által a tisztelt vevő közönség meglegedéséig megnyerem, a melyet kiérdemelné legbuzgóbb figyelmemet lesz.

Mintálkával postafordultvány kiváratna a legnagyobb készséggel szolgálék és nagybecsű parancsait kérve, maradok

kitűnő tisztelttel

Keresztes Zsigmond.

*) E rovattal közzétették neuvallásolást a szerk.

6325 szám. Tk. 1902.

Arverési hirdetményi kivonat.

A székesfehérvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Meudl Ferenc székesfehérvári lakos végrehajtónak Özv. Bernáth Ferencnék végrehajtást szenvedő elleni 60 korona tökékevetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a székesfehérvári kir. törvényszék a székesfehérvári kir. jársbíroság területén lévő Székesfehérvár szab. kir. város utabárában fekvő a székesfehérvári 2660 sz. betétköb. A f. j. sor 1979 hrsz. alatt feltett lakházból álló ingatlanra 2100 koronában ezennel megállapított kikiáltási árrban elrendelte és hogy a fennbbit megjelölt ingatlan az 1902. évi október hó 23-ik napján délelőtt 9 órákor alulírott telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében (Megyeház) megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladandó fog.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becsarának 10 százalékkát készpénzben, vagy az 1881. LX. tcz. 42. §-ában jelzett ártólammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezezhé letenni avagy az 1881. LX. tcz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságának előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerűt elismervényét átszolgáltattani.

Székesfehérvárott, 1902 július hó 28.

A kir. tszék telekkönyvi hatóság.

Sárkány,

kir. tvszéki bíró.